РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните
Дирекция „Развитие на селските райони"

16.10.2026 г.

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ"

X 93-727/16.10.2026

Signed by: MINISTRY OF AGRICULTURE AND FOOD

ДО
Г-Н КРАСИМИР ЧАКЪРОВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ И РЪКОВОДИТЕЛ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.

ОДОБРИЛ:

16.10.2026 г.

X

Красимир Чакъров - заместник-министър
Ръководител на УО на Стратегическия план
Signed by: Krasimir Mladenov Chakarov

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони"

ОТНОСНО: *Проект на заповед за изменение на Заповед № РД09-114 от 05.02.2026 г., изменена със Заповед №09-475 от 27.04.2026 г. на заместник-министъра на земеделието и храните и ръководител на Управляващия орган на Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

На основание чл. 68, ал. 2 и ал. 5, изречение второ от Закона за подпомагане на земеделските производители, чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а", „в"–„е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, обн., ДВ бр. 92 от 2024 г. (Наредба № 4 от 2024 г.), Ви представям проект на заповед за изменение на Заповед № РД09-114 от 05.02.2026 г., изменена със Заповед № РД09-475 от 27.04.2026 г., с която са утвърдени насоки за кандидатстване по интервенция II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда" от

Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. (СПРЗРС 2023-2027 г.).

Приемът на заявления за подпомагане, проведен в периода **09.02.2026 г. – 29.05.2026 г.**, е с общ бюджет в размер на **70 248 792,00 евро**. В рамките на приема са подадени **413 заявления за подпомагане**, като общият размер на заявените публични средства (безвъзмездна финансова помощ – БФП) възлиза на **216 762 451,23 евро**.

Размерът на заявената от кандидатите финансова помощ надвишава с повече от 50 на сто определения бюджет на приема. При тези обстоятелства, в съответствие с чл. 11 от Наредба № 4 от 2024 г., се извършва предварителна оценка на заявленията по критериите за подбор.

В тази връзка, с цел осигуряване на финансова възможност за одобряване на по-голям брой класирани заявления за подпомагане, които отговарят на критериите за допустимост и допринасят за заложените специфични цели, но за които първоначално определеният финансов ресурс за разпределение е недостатъчен, в Шесто изменение на Стратегическия план е предложено увеличение на бюджета на интервенцията с **32 500 000 евро**.

Шесто изменение е одобрено от Комитета за наблюдение на заседание, проведено на 2 септември 2026 г., публична информация, за което може да се открие на електронната страница на Министерство на земеделието и храните, на следния адрес: https://www.mzh.government.bg/bg/obsha-selskostopanska-politika-2021-2027-g/komitet-za-nablyudenie-na-strategicheskiya-plan-za-razvitie-na-z/dokumenti-i-protokoli-ot-kn-na-sprzsr-300823/. Изменението е одобрено от Министерския съвет на 23 септември 2026 г. и изпратено до Европейската комисия, чрез системата SFC на 25 септември 2026 г.

Съгласно чл. 86, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013, разходите, които са станали допустими в резултат на изменение на стратегически план по ОСП, стават допустими за целите на приноса от ЕЗФРСР, считано от датата на подаване в Комисията на искането за изменение или от датата на уведомлението за изменението, посочено в член 119, параграф 9.

В чл. 119, параграф 2 са посочени видовете промени, които попадат в категорията стратегически изменения. Съгласно буква „г“ на същия параграф, изменения на целевите и финансовите планове в стратегическия план по ОСП са стратегически изменения.

В параграф 11 на чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 е посочено, че без да се засяга член 86, стратегическите изменения пораждат действие само след като бъдат одобрени от Комисията. В тази връзка, изплащане на безвъзмездна финансова помощ по административните договори по заявления за подпомагане, одобрени в рамките на допълнително прехвърлените с Шесто изменение на СПРЗСР 2023-2027 г. средства в размер на 32 500 000 евро, ще бъдат извършвани само при одобрение на тази промяна от Европейската комисия.

От друга страна, първоначално приемът не е обявен с пълния бюджет по приема. Налице е остатък от **14 608 236,00 евро** от бюджета по интервенцията.

В чл. 68, ал. 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители и чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за

сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–„е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), е определено, че Управляващият орган след съгласуване с Мониторинговия комитет (Комитета) на Стратегическия план до публикуване на списъците за крайно класиране на заявленията за подпомагане по приема може да увеличи финансовия ресурс по приема. Към настоящия момент не е публикуван списък с класиране на заявленията за подпомагане. Съгласуване на предложението за увеличаване на бюджета е осъществено в рамките на заседанието на Комитета, проведено на 2 септември 2026 г.

Във връзка с гореизложеното предлагам бюджета на приема да бъде увеличен с **47 108 236 евро**, в това число с прехвърлени 32 500 000 евро с Шесто изменение на СПРЗСР 2023-2027 г. и 14 608 236 евро свободен остатък от бюджета по интервенцията.

Увеличаването на финансовия ресурс ще създаде предпоставки за одобряване на по-голям брой качествени заявления за подпомагане, които отговарят на изискванията за подпомагане, но не биха могли да бъдат финансирани в рамките на първоначално определения бюджет. По този начин ще се осигури по-пълноценно усвояване на наличния ресурс по интервенцията и ще се повиши ефективността от прилагането ѝ. Допълнително се създават условия за синергия, като се финансират съпътстващи инвестиции, явяващи се надграждане на проектите по базовата интервенция II.Г.2. „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“.

Очаква се реализирането на по-голям брой подпомогнати инвестиции да допринесе за по-ефективното оползотворяване на остатъците и страничните продукти от селскостопанското производство, както и за увеличаване на преработката на биологични земеделски суровини. По този начин ще се насърчи внедряването на устойчиви производствени практики, ще се повиши ресурсната ефективност и ще се създадат предпоставки за развитието на биоикономиката и прехода към модел на кръгова икономика в агрохранителния сектор.

С оглед на обстоятелството, че наближава края на програмния период, времевите лимити за прилагане на Стратегическия план, определени в правото на Европейския съюз, се явяват критичен фактор. Стартирането на изцяло нови процедури за прием би изисквало значително технологично време за административна подготовка и съгласуване. Това би ограничило критично периода за физическо и финансово изпълнение на договорите от страна на бенефициентите, поставяйки под сериозен риск реализацията на новите проекти и криейки риск от автоматично отчисление на средства.

Насочването на свободния финансов ресурс с цел одобрение на по-голям брой заявления за подпомагане с екологична насоченост е стратегическо решение, което гарантира оперативна бързина, административна ефективност и сигурност при целевото усвояване на европейските средства.

Новите одобрени проекти ще имат пряк принос към постигане на следните специфични цели на Стратегическия план:

- специфична цел № 4 „Допринасяне за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове и подобряване на улавянето на въглерод, както и популяризиране на устойчива енергия“;

- специфична цел № 5 „Насърчаване на устойчиво развитие и ефикасно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химически вещества“.

Проектът на заповед за изменение на Заповед № РД09-114 от 05.02.2026 г., изменена със Заповед № РД09-475 от 27.04.2026 г. и проект на доклад на заместник-министъра на земеделието и храните, съдържащ мотивите за издаване на заповедта бяха публикувани на електронната страница на Стратегическия план и в Система за електронни услуги преди тяхното утвърждаване, за писмени възражения и предложения. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени. Към настоящият доклад е приложена справка за отразяване на постъпилите предложения от обществено обсъждане.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 68, ал. 2 и ал. 5, изречение второ от Закона за подпомагане на земеделските производители, чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–„е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, предлагам да издадете заповед за изменение на Заповед № РД09-114 от 05.02.2026 г., изменена със Заповед № РД09-475 от 27.04.2026 г. на заместник-министъра на земеделието и храните и ръководител на Управляващия орган на Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г.

Приложение: Справка за отразяване на постъпилите становища от общественото обсъждане

С уважение,

16.10.2026 г.

X

Елена Иванова
Директор
Signed by: Elena Angelova Ivanova